

Logaritmusos azonosságok

Legyen $a \in \mathbb{R}$ és $0 < a$ és $a \neq 1$, illetve $x, y \in \mathbb{R}$ és $0 < x$ és $0 < y$.

Az a kérdés tudjuk-e más alakra hozni egy szorzat logaritmusát, azaz $\log_a(x \cdot y) = ?$
Írjuk fel x -et és y -t az " a " hatványaként, a kitevők a logaritmus definíciójából következően x -nek, illetve y -nak " a " alapú logaritmusai, azaz:

$$x = a^{\log_a(x)}, \text{ illetve } y = a^{\log_a(y)}.$$

Ezek után alakítsuk át az $\log_a(x \cdot y)$ -t, felhasználva az azonos alapú hatványok szorzására vonatkozó azonosságot, illetve a logaritmus definícióját fordított értelemben is:

$$\log_a(x \cdot y) = \log_a(a^{\log_a(x)} \cdot a^{\log_a(y)}) = \log_a(a^{\log_a(x) + \log_a(y)}) = \log_a(x) + \log_a(y)$$

(Az elejét és a végét kell nézni.)

Hasonlóan járhatunk el a hányados logaritmusára esetében is. Ez esetben az azonosság:

$$\log_a\left(\frac{x}{y}\right) = \log_a(x) - \log_a(y)$$

Végezzék el a bizonyítást az előzőhöz hasonlóan! Persze most az azonos alapú hatványok hányadosára vonatkozó azonosságot kell alkalmazni.

Nézzük még meg a hatvány logaritmusát (most is használva x fönti hatványalakban való felírását):

$$\log_a(x^n) = \log_a((a^{\log_a(x)})^n) = \log_a(a^{n \cdot \log_a(x)}) = n \cdot \log_a(x)$$

(Itt is az elejét és a végét kell nézni.)

Ha már benne vagyunk, nézzük meg az "átíró képlet" bizonyítását is (legyen b -re is igaz: $b \in \mathbb{R}$ és $0 < b$ és $b \neq 1$). Használjuk ismét a $x = a^{\log_a(x)}$ kifejezést és vegyük mindkét oldal b alapú logaritmusát és alkalmazzuk az előbb levezetett azonosságot.

$\log_b(x) = \log_b(a^{\log_a(x)}) = \log_a(x) \cdot \log_b(a)$, ebből pedig "leosztás" után, megkapjuk a bizonyítani kívánt azonosságot (a két végét kell tekinteni):

$$\frac{\log_b(x)}{\log_b(a)} = \log_a(x)$$

(Fel lehet cserélni az oldalakat.)

* * *